

LITERARUM NOTÆ,

QUE PER DUODECIM LIBROS CODICIS, VEL CONSTITUTIONUM INSCRIPTIONIBUS, VEL TEMPORUM DENOTATIONIBUS HINC INDE VISUNTUR, NE CUI FORTE CALIGINEM OBJCIANT, AD HUNC MODUM LEGI DEBENT.

A.	Augustus.	P. vel Pr.	Præsidi.
AA.	Augusti.	Præs. prov.	Præsidi provinciæ.
A. et C.	Augustus et Cæsar.	P. P.	Proposito vel perpetuo, vel Præfecto prætorio.
AA. et CC.	Augusti et Cæsares.	Pf.	Præfecto.
Accept.	Accepta.	PP. G.	Præposita gesta.
C.	Cæsar vel clarissimus.	P. U. vel V.	Præfecto urbi vel vigillum.
CC.	Cæsares vel clarissimi.	P. vig.	Præfecto vigillum.
CC. Coss.	Clarissimis consulibus.	P. U. R.	Præfecto urbis Romæ.
Cæs.	Cæsar.	P. vel Pf. Aug.	Præfecto Augustali.
Cæss.	Cæsaribus.	Pp. emiss.	Proposita emissa.
Civitat.	Civitatibus.	P. P. Gal.	Præfecto prætorio Galliarum vel prætoriorum Galliano-rum.
Cl. Cæs.	Clarissimus Cæsar.	P. A.	Perpetuus Augustus, vel Perpetuo Augusto.
Com.	Comes.	Pet.	Petita.
Com. R. P. vel rer. priv.	Comes rerum privatarum.	Pleb.	Plebis.
Com. s. l. vel sacr. larg.	Comes sacrarum largitionum.	Præf. ann.	Præfecto annonæ.
Cos.	Consule.	Præf.	Prætoribus.
Coss. vel Coss.	Consulibus.	Pr. vel prid.	Pridie.
Cons.	Consularis.	Prop. vel prost. vel propos.	Proposita.
Const. vel CP. vel Const. vel Constantinopoli.	Constantinopoli.	Procons.	Proconsuli.
Correct.	Correctori.	Procons.	Proconsules.
D.	Data vel dicta.	Publ. judic.	Publicis judiciis.
Dat.	Data.	Quæst.	Quæstori.
D. S.	Data subscripta.	R. P.	Rerum privatarum.
D. PP.	Data proposita.	R. P. Orient.	Rerum privatarum Orientis.
DN.	Domino vel Domino nostro.	S.	Salutem, vel scripta, vel subscripta, vel supposita.
Dix.	Dixerunt.	S. D.	Salutem dicit, vel dicunt, vel subscripta data.
Emiss.	Emissa.	Subscr.	Subscripta.
Fl.	Flavius.	S. L.	Sacrarum largitionum, vel sacrarum literarum.
G.	Gesta.	Sacr. lit.	Sacrarum literarum.
Gen. P. P.	Gennadio præfecto prætorio.	S. pet.	Subscripta petita.
Id.	Idus vel idibus.	S. P.	Supposita.
Imp.	Imperator.	S. PP.	Subscripta proposita.
Imp.	Imperatores.	Supp. vel. suppos. vel supposit.	Supposita.
In for. Tr.	In foro Trajani.	S. petit.	Subscripta petita.
IV.	Quarto.	Tit.	Titulo.
Kal.	Kalendas vel kalendis.	Trib. pleb.	Tribunus plebis.
L. Jul.	Legem Juliam.	V.	Viro.
Lect.	Lecta s. apud acta.	V. C.	Viro clarissimo.
Mag.	Magistro.	VV. CC.	Viris clarissimis.
Magist. mil.	Magistro militum.	Vic. vel vicar.	Vicario.
Mag. off.	Magistro officiorum.	K. N.	Karissimo nobis.
N.	Nobilissimo.		
N. Cæs.	Nobilissimo Cæsare.		
NN. Cæss.	Nobilissimis Cæsaribus.		
Non.	Nonas vel nonis.		
N. P. vel Nob. P.	Nobili vel nobilissimo puero.		
Off.	Officiorum.		

D. JUSTINIANI,

SACRATISSIMI PRINCIPIS,

CODICIS,

REPETITÆ PRÆLECTIONIS

CONSTITUTIONES III.

I. DE NOVO CODICE FACIENDO.

Imperator JUSTINIANUS Augustus ad senatum urbis Constantinopolitanae.

Hæc, quæ necessario corrigenda esse multis retro principibus visa sunt, interea tamen nullus eorum ad effectum ducere ausus est: in præsentibus donare communibus auxilio Dei omnipotentis censuimus, et proximitatem litium amputare: multitudine quidem constitutionum, quæ tribus codicibus Gregoriano, Hermogeniano, atque Theodosiano continentur, illarum etiam quæ post eosdem codices a Theodosio divina recordationis, aliisque post eum retro principibus, et a nostra etiam clementia positæ sunt, rescenda: uno autem codice sub felici nostri nominis vocabulo componendo, in quem colligi tam memoratorum trium codicum, quam novellas post eos positas constitutiones oportet. — § 1. Ideoque ad hoc maximum, et ad ipsius reipublicæ sustentationem respiciens opus efficiendum, elegimus tanto fastigio laborum, tantæque sollicitudini sufficientes, Joannem virum excellentissimum exquestore sacri nostri palatii, consularem atque patricium: Leontium virum sublimissimum magistrum militum ex præfecto prætorio, consularem atque patricium: Phocam virum eminentissimum magistrum militum, consularem atque patricium: Basilidem virum excellentissimum ex præfecto prætorio Orientis, atque patricium: Thomam virum gloriosissimum, quæstorem sacri nostri palatii, et exconsule: Tribonianum virum magnificum, magisteria dignitate inter agentes decoratum: Constantinum virum illustrem, comitem sacrarum largitionum inter agentes, et magistrum scrinii libellorum, sacrarumque cognitionum: Theophilum virum clarissimum, comitem sacri nostri consistorii, et juris in hac alma urbe doctorem: Dioscorum, et Præsentium, disertissimos togatos fori amplissimi prætoriani. — § 2. Quibus specialiter permisimus (resectis tam supervacuis quantum ad legum soliditatem pertinet, præfationibus, quam similibus, et contrariis, præterquam si juris alia divisione adjuventur: illis etiam quæ in desuetudinem abierunt) certas et brevi sermone conscriptas ex iisdem tribus codicibus, et novellis constitutionibus leges componere, et congruis titulis subdere adicientes quidem et detrahentes, imo et mutantes verba earum ubi hoc rei commoditas exigeret: colligentes vero in unam sanctionem, quæ in variis constitutionibus dispersa sunt, et sensum earum clariorem efficientes: ita tamen, ut ordo temporum earum constitutionum non solum ex adjunctis diebus consulibusque, sed etiam ex ipsa compositione earum clarescat, primis quidem in primo loco, posterioribus vero in secundo ponendis: et si quæ earum sine die et consule in tribus veteribus codicibus, vel in his quibus novellæ constitutiones receptæ sunt, inveniantur: ita his ponendis nullaque dubietate super generali earum robore ex hoc oriunda, sicut et illas vim generalis constitutionis obtinere palam est, quæ ad certas personas rescriptæ, vel per pragmaticam sanctionem ab initio date, eidem novo Codici propter utilitatem sanctionis insertæ fuerunt. — § 3. Hæc igitur ad vestram notitiam ferre properavimus, ut sciatis quanta nos diuturna super rerum communi utilitate cura solliciti, studentes certas et indubitatas, et in unum codicem collectas esse de cætero constitutiones: ut ex eo tantummodo sub felici nos-

tro nomine nuncupando Codice, recitatio constitutionum in omnibus ad citiores litium decisiones fiat iudicis. — Datum idib. febr. CP. DN. JUSTINIANO PP. A. 2. Cons. anno Christi 528.

II. DE JUSTINIANO CODICE CONFIRMANDO.

Imperator JUSTINIANUS pius, felix, inclytus, victor ac triumphator, semper Augustus, Mennæ præfecto prætorio, ex præfecto hujus almæ urbis C. P. ac patricio.

Summa reipublicæ tuitio de stirpe duarum rerum, armorum¹ scilicet, atque legum² veniens, vimque suam exinde muniens, felix Romanorum genus omnibus anteponi nationibus, omnibusque gentibus dominari tam præteritis effectit temporibus, quam Deo propitio in æternum efficiet: istorum etenim alterum alterius auxilio semper eguit: et tam militaris res legibus in tuto collocata est, quam ipsæ leges armorum præsidio servatæ sunt. Merito igitur ad primam communium rerum sustentationem nostram sententiam, et mentem laboresque nostros referentes, militaria quidem agmina multiplicibus, et omnem providentiam continentibus modis correximus: et tam legibus veteribus ad meliorem statum brevi tempore reductis, quam novis non solum exquisitis, sed etiam recta dispositione nostri nominis, sine novis expensis publicis constitutis, primo servando posita, deinde nova ponendo, firmissima subjectis effecimus.

§ 1. Sed cum sit necessarium multitudinem constitutionum tam in tribus veteribus Codicibus relatarum, quam post earum confectionem posterioribus temporibus adjectarum, ad breviter reduciendo, caliginem earum rectis iudicum definitionibus insidiantem penitus extirpare: ad hoc commune præstandum beneficium Deo præsele pronò animo nos dedimus: et electis viris gloriosissimis, tam doctrina legum, quam experientia rerum, studioque reipublicæ indefesso, et laudabili proposito pollentibus, sub certis finibus magnum laborem commisimus: per quem, tam trium veterum, Gregoriani, Hermogeniani, atque Theodosiani codicum constitutiones, quam plurimas alias post eosdem codices a Theodosio divina memoriæ, cæterisque post eum retro principibus, a nostra etiam clementia positas in unum codicem felici nostro vocabulo nuncupandum colligi præcepimus. Tollendis quidem tam præfationibus⁴ nullum suffragium sanctionibus conferentibus, quam contrariis⁵ constitutionibus, quæ posteriore promulgatione vacuæ sunt: similibus etiam præter eas, quæ eadem pene sanciendo, divisionem juris aliquam facere noscuntur, ex qua dividendo vetera novum aliquid nasci videtur, multis insuper aliis ad rectam hujus Codicis compositionem pertinentibus, iisdem prudentissimis viris a nostro numine mandatis: et nostro studio pro republica instituto, suum præsidium Deus omnipotens annuit. — § 2. Ad istum enim laborem, et tanti operis consummationem electi, vir excellentissimus exquestore nostri palatii, consularis atque patricius, Joannes: et vir sublimissimus ex præfecto prætorio consularis atque patricius, Leontinus: vir quoque eminentissimus magister militum consularis atque patricius, Phocas: etiam vir excellentissimus ex præfecto prætorio per Orientem, et patricius, et nunc præfectus prætorio per Illyricum, Basilides:

I. — 1. Constitut. de Justiniano Cod. confirm. § 3. — 2. L. 7, 2, 1, C. de divers. rescript. II. — 1. Procem. Inst. in pr. et § 1. — 2. L. 14, C. de advoc. div. judicior. — 3. Const. 1, in pr. sup. de novo C. faciendis. — 4. d. Constit. 1, § 2, in pr. — 5. Vide tamen L. 74, § 1, D.

ad SC. Treb. coll.; L. 48, D. de cond. et demonstr., et L. 5, C. quando dies leg.; L. 49, D. de leg. 1.

et vir gloriosissimus quæstor sacri nostri palatii, et exconsule *Thomas*: imo et vir magnificus magisteria dignitate inter agentes decoratus, *Tribonianus*: et vir illustris comes sacrarum largitionum inter agentes, et magister scrinii, et libellorum, et sacrarum cognitionum, *Constantinus*: et vir illustris exmagistro, et juris doctor in hac alma urbe, *Theophilus*: viri etiam disertissimi togati amplissimi fori tuæ sublimitatis *Dioscorus* atque *Præsentinus* omnia, quæ eis mandavimus, cum sedula et pervigili industria, moderataque digestionem, cum Dei auxilio ad prosperum tulerunt terminum, et eundem novum Justinianum Codicem nobis obtulerunt ita compositum, ut et rebus profuturus esset communibus, et nostro convenisset imperio.

§ 3. Hunc igitur in æternum valituro iudicio tui culminis intimare perspeximus, ut sciant omnes tam litigatores, quam disertissimi advocati, nullatenus eis licere de cætero constitutiones ex veteribus tribus codicibus, quorum jam mentio facta est, vel ex iis, quæ novellæ constitutiones ad præsens tempus vocabantur, in cognitionalibus recitare certaminibus, sed solum eidem nostro Codici insertis constitutionibus necesse esse uti, falsi⁶ crimini subdendis his, qui contra hoc facere ausi fuerint: cum sufficiat earundem constitutionum nostri Codicis recitatio, adjectis etiam veterum juris interpretatorum laboribus ad omnes dirimendas lites: nullaque dubitatione emergenda, vel ex eo quod sine die⁷ et consule quædam compositæ sunt, vel quod ad certas personas rescriptæ sunt: cum omnes generalium constitutionum vim obtinere proculdubio est, sed et si quæ earum constitutionum detractis vel additis, vel permutatis certis verbis (quod et ipsum præfatis excellentissimis viris specialiter permisimus) compositæ sunt: nullis concedimus ex libris veterum juris interpretatorum aliter eas habentes recitare, sed solam juris interpretatorum sententiam commendare: ut nunc teneat, cum minime adversetur ejusdem nostri Codicis constitutionibus. — § 4. Si quæ vero pragmaticæ⁸ sanctiones, quæ minime in eodem nostro Codice receptæ sunt, civitatibus forte, vel corporibus, vel scholis, vel scriniis, vel officiis, vel alicui personæ impertitæ sunt: eas siquidem aliquod privilegium speciali beneficio indulgent, omni modo râtas manere: si vero pro certis capitulis factæ sunt: tunc tenere cum nulli nostri Codicis adversantur constitutioni, præcipimus. Sed et si qua re gesta in tui culminis iudicio, vel in aliis iudiciis civilibus, vel militaribus, vel apud principia numerorum pro publicis expensis, vel quibuscumque titulis ad publicum pertinentibus posita sunt: ea etiam prout communis rei commoditas exigit, firma esse censemus. — § 5. Illustris igitur et magnifica auctoritas tua pro innato sibi circa rempublicam nostrasque dispositiones explendas studio, ad omnium populorum notitiam eundem Codicem edictis ex more propositis pervenire faciat: ipso etiam textu Codicis in singulas provincias nostro subjectas imperio, cum nostra divina subnotatione mittendo, ut eo modo ad omnium notitiam ejusdem nostri Codicis constitutiones valeant pervenire, et ut extantibus festis diebus, id est, ex die sextodecimo kalendarum Maji præsentis septimæ indictionis, consulatu Decii viri clarissimi recitationes constitutionum ex eodem nostro Cod. fiant. — Dat. 7 id. apr. CP. DECIO V. C. CONS. 529.

III. DE EMENDATIONE CODICIS DOMINI JUSTINIANI ET SECUNDA EJUS EDITIONE.

Imp. Cæsar FLAVIUS, Justinianus, Alamanicus, Gothicus, Francicus, Germanicus, Anticus, Alanicus, Wandalicus, Africanus, pius, felix, inclytus, victor ac triumphator, semper Augustus, senatui urbis Constantinopolitane, S.

Cordi nobis est, patres conscripti, semper nostri animi curas rebus communibus avidissime impendere, ut nihil a nobis inceptum imperfectum relinquatur. Igitur in primordio nostri imperii sacratissimas constitutiones, quæ in diversa volumina fuerant dispersæ, et quamplurima similitudine, necnon diversitate vacillabant, in unum corpus colligere, omnique vitio purgare proposuimus: et hoc jam per viros excelsos et fa-

6. L. 2. § 19. C. de veteri jur. enuel. l. 25. L. ult. D. l. 4. C. ad leg. Corn. de falsis. — 7. Constit. 1. § 2, supr. vide tamen L. 4. C. de divers. reser. — 8. L. ult. § 1, C. d. t.

4
cundissimos perfectum est, et a nobis postea confirmatum: quod geminæ constitutiones nostræ, quæ in jure positæ sunt, ostendunt. — § 1. Postea vero cum vetus jus considerandum recepimus, tam quinquaginta decisiones fecimus, quam alias ad commodum propositi operis pertinentes plurimas constitutiones promulgavimus: quibus maximus antiquarum legum articulus emendatus et coarctatus est, omneque jus antiquum supervacua prolixitate liberum atque enucleatum in nostris Institutionibus et Digestis reddidimus. — § 2. Sed cum novellæ nostræ tam decisiones, quam constitutiones, quæ post nostri Codicis confectionem late sunt, extra corpus ejusdem Codicis divagabantur, et nostram providentiam, nostrumque consilium exigere videbantur: quippe cum earum quædam ex emensis postea factis aliqua meliore consilio permutationem vel emendationem desiderabant: necessarium nobis visum est per *Tribonianum* virum excelsum magistrum exquestorem et exconsule legitimum operis nostri ministrum, necnon virum magnificum quæstorem et Berutiensem legum doctorem *Dorotheum*, *Mennam* insuper et *Constantinum* et *Joannem* viros eloquentissimos togatos fori amplissimæ sedis, easdem constitutiones nostras decerpere, et in singula discreta capitula, ad perfectarum constitutionum soliditatem competentibus supponere titulis, et prioribus constitutionibus eas adgregare.

§ 3. Supradictis itaque magnificis et prudentissimis viris permisimus hæc omnia facere: et si qua emendatione opus foret, hanc facerent non titubante animo, sed nostra auctoritate freti: constitutiones vero superfluas, vel ex posterioribus sanctionibus nostris jam vacuatas, vel si quæ similes vel contrariæ invenirentur, circumducere, et a proprii Codicis congregatione separare: et tam imperfectas replere, quam nocte obscuritatis obductas, nova eliminationis luce detegere: ut undique non solum Institutionum, et Digestorum via dilucida et aperta pateat, sed etiam constitutionum nostri Codicis plenum jubar omnibus clareat: nulla penitus nec simili, nec diversa, nec inusitata relicta (constitutione:) cum nemini venit in dubium, quod repetita prælectio probavit, hoc satis validum, satisque esse formosum. In antiquis etenim libris non solum primas editiones, sed etiam secundas (quas repetitas prælectiones veteres nominabant) subsecutas esse invenimus: quod ex libris Ulpiani viri prudentissimi ad Sabinum scriptis promptum erat querentibus reperire. — § 4. His igitur omnibus ex nostra confectis sententia, commemoratus Justinianus Codex a prædictis gloriosissimis et facundissimis viris purgatus et candidus factus, omnibus ex nostra jussione et circumductis, et additis, et repletis, necnon transformatis nobis oblatum est: et jussione (in) secundo eum ex integro scribi, non ex prioris compositione, sed ex repetita prælectione: et eum nostri numinis auctoritate nitentem in omnibus iudiciis solum, quantum ad divales constitutiones pertinet, frequentari ex die quarto kal. Januarii, quarti nostri felicissimi consulatus, et Paulini viri clarissimi: nulla alia extra corpus ejusdem Codicis constitutione legenda: nisi postea varia rerum natura aliquid novum creaverit, quod nostra sanctione indigeat. Hoc etenim nemini dubium est, quin si quid in posterum melius inveniat: et ad constitutionem necessario sit redigendum, hoc a nobis et constituitur, et in aliam congregationem referatur: quæ Novellarum nomine constitutionum significetur. — § 5. Repetita itaque jussione nemini in posterum concedimus, vel ex decisionibus nostris, vel ex aliis constitutionibus, quas antea fecimus, vel ex prima Justiniani Codicis editione, aliquid recitare: sed quod in præsentem purgato, et renovato Codice nostro scriptum invenitur, hoc tantummodo in omnibus rebus, et iudiciis et obtineat, et recitetur, cujus scripturam ad similitudinem nostrarum Institutionum, et Digestorum sine ulla signorum dubietate conscribi jussimus: ut omne quod a nobis compositum est, hoc et in scriptura, et in ipsa sanctione purum atque dilucidum clareat: licet ex hac causa in ampliorem numerum summa hujus Codicis redacta est. — § 6. Ut igitur, sanctissimi et florentissimi patres, nostri labores vobis manifesti fiant, et per omne tempus obtineant: hanc præsentem legem ad frequentissimum ordinem vestrum duximus destinandam. — Datum 16 kalend. decemb. Constantinopoli, Domino JUSTINIANO P. P. A. 4 et THEODOTO PAULINO VIRIS CLARISS. CONSS. 534.

III. — 1. L. 1, 2, 15, C. de veteri jure enuel.

A

- de Abigeis. pag. 618. lib. 9. tit. 37.
de Abolitionibus. 618. * 9. 42.
de Acceptilationibus. 561. * 8. 44.
de Accusationibus et inscript. 585. * 9. 2.
de Acquirenda et retinenda poss. 478. * 7. 33.
de Actionibus empti et venditi. 265. * 4. 49.
de Actore à Tutore seu Curatore dando. 351. * 5. 61.
de Administratione Rerum publicarum. 687. * 11. 30.
----- Tutorum vel Curat. 535. * 5. 37.
de Adoptionibus. 566. * 8. 48.
de Adsertione tollenda. 471. * 7. 17.
de Adessoribus et domesticis. 106. * 1. 51.
de Advocatis diversorum iudiciorum. 125. * 2. 7.
----- diversorum iudicum. 125. * 2. 8.
----- Fiscis. 129. * 2. 9.
de Aedificiis privatis. 521. * 8. 10.
de Aedilitiis actionibus. 272. * 4. 58.
de Agentibus in rebus. 728. * 12. 20.
de Agriculis et Censitis. 694. * 11. 47.
----- et mancipiis. 710. * 11. 67.
de Aleatoribus, et alearum lusu. 296. * 3. 45.
de Alendis liberis ac parent. 322. * 5. 25.
de Alexandria primatibus. 686. * 11. 28.
de Alienatione iudicii mutandi causa facta. 455. * 2. 55.
de Alimentis pupillo præstandis. 345. * 5. 50.
de Alluvionibus et paludibus. 490. * 7. 41.
de Annali exceptione Italici. 488. * 7. 40.
de Annonis civilibus. 685. * 11. 24.
----- et capitatione. 108. * 1. 52.
----- et Tributis. 656. * 10. 16.
An servus pro suo facto. 221. * 4. 14.
de Apochis publicis. 641. * 10. 22.
de Apostatis. 62. * 1. 7.
de Apparitoribus Comitum Orient. 759. * 12. 57.
----- Magistrorum milit. 758. * 12. 55.
----- Præfecti Annonæ. 761. * 12. 59.
----- Præfecti Urbis. 758. * 12. 54.
----- Præfectorum. 758. * 12. 53.
----- Proconsulis. 759. 12. 56.
de Appellationibus. 502. * 7. 69.
de Aquæductu. 691. * 11. 42.
Arbitrium tutelæ. 345. * 5. 51.
de Argenti pretio. 674. * 10. 76.
de Athletis. 666. * 10. 53.
de Auctoritate præstanda. 350. * 5. 59.
de Auri publici persecutoribus. 675. * 10. 72.
de Auro coronario. 675. * 10. 74.

B

- de Bonis auctoritate iudicis possid. pag. 516. lib. 7. tit. 72.
----- eorum, qui mortem sibi consc. 626. * 9. 50.
----- libertorum et jure patr. 369. * 6. 4.
----- maternis et materni gen. 446. * 6. 60.
----- proscriptorum, seu damnat. 624. * 9. 49.
----- quæ liberis in potest. 447. * 6. 61.
----- vacantibus. 652. * 10. 10.
de Bonorum possessione contra tab. libert. 575. * 6. 13.
----- contra tab. quam Prætor. 375. * 6. 12.
----- secundum tab. 375. * 6. 11.